

מועצה אזורית "לב השרון"

קריית חינוך ניסויית "דרור"

ב"ד"ר "נוהגים באחריות"

מערך שיעור בנושא חמשת עקרונות הבטיחות בדרכים

מטרת השיעור: התלמידים ידעו ויבינו את עקרונות הבטיחות בדרכים ואת החשיבות של יצירת שפה משותפת בכביש.

האמצעים: מצגת וסרטונים.

שלב א' - הקרנת סרטון פתיחה "תאונת שרשרת". לאחר ההקרנה, הסבר קצר לכיתה כי מדובר בסרטון מבויס, מוקצן ומוגזם בכוונה. לאחר שהם "נרגעים" יש להעלות שאלה בכיתה: האם זה באמת מוגזם או שיכול לקרות דבר כזה גם אצלנו? פיתוח דיון קצר וסיכומו בכך שעל ידי מתן תשומת לב לפרטים קטנים ניתן להימנע מתאונות.

https://www.youtube.com/watch?v=yKf_EXMaqDU

שלב ב' - הקרנת סרטון "מרוץ אופנועים". לאחר ההקרנה, שאלה בכיתה מה ראינו? באופן טבעי התלמידים יתלהבו ויגידו שראו מרוץ אופנועים, רוכבים, רעש, קהל, תחרות. חשוב לרשום על הלוח את הממצאים העולים בכיתה. לאחר מכן, מסבירים לתלמידים שהרוכבים שם מקצוענים, עוסקים בפעילות זו מדי יום עם ציוד מתאים, תוך הקפדה על כללי בטיחות נוקשים. מדגישים שהתנהגות זו מסייעת להם לשמור על חייהם. לתת דוגמה, כאשר הרוכב נופל עם האופנוע, הוא קם, מרים את האופנוע וממשיך במרוץ. להעביר את הרעיון לחיי היום-יום, שם אנחנו מקצוענים ביחס שלנו לעצמנו ופעולה כמו הליכה למשל נתפסת אצלנו כמשהו מובן מאליה (כמו הרכיבה אצל הרוכבים) אבל חוסר תשומת-לב קטן יכול לגרום לנזק גופני, ובעוד לרוכב יש הזדמנות לקום ולחזור למרוץ, לנו, כהולכי-רגל, לא תמיד תהיה האפשרות לעשות RESTART.

<https://www.youtube.com/watch?v=frwCqMWfXbc>

שלב ג' - בשלב זה מתחילים עם המצגת: מהי דרך? משתמשי הדרך? בכל פעם מעלים את השאלה, מקבלים תשובות/תגובות מהכיתה ורק לאחר מכן חושפים את השקופית עם התשובה. מדוע צריך עקרונות בטיחות בדרך? מהם עקרונות משותפים? לנסות להגיע בדיון קצר לכך שעקרונות הם כמו שפה.

שלב ד' - הקרנת סרטון "גופי" ולהעלות לדיון את השאלה – מה רואים בסרטון? למה זה קורה? האם ניתן לעשות את זה אחרת/בשפה אחרת? מה קורה אם משתמש אחד בדרך יתנהג שונה? לסכם את הדיון הקצר תוך דגש על האלימות בדרך, הסכנות והצורך לעשות שינוי. בכול שקופית – לבקש מהתלמידים להביא דוגמאות מחייהם – ביגוד זוהר, למשל.

<https://www.youtube.com/watch?v=b89ZedjU6cY>

<https://www.youtube.com/watch?v=7Ceb-HcUeD8>

מועצה אזורית "לב השרון"

קריית חינוך ניסויית "דרור"

ב"דרור" נוהגים באחריות

שלב ה' - הקרנת סרטון "משחקי כדור". מבקשים מהתלמידים להתמקד בקבוצה הלבנה ולספור כמה מסירות כדור הם מעבירים ביניהם (חשוב לבקש ממי שראה את הסרטון, לא להפריע ולפגוע בפעילות). לאחר ההקרנה הראשונה, עבור התלמידים שלא ספרו נכון (בדרך כלל יגידו שהיו בין 13-15 מסירות) להקרין שוב את הסרטון. לאחר ההקרנה השנייה ומשאל קצר לגבי מספר המסירות, לשאול מי ראה את הגורילה השחורה חולפת. להקרין שוב את הסרט ולעצור כאשר הגורילה השחורה חולפת. להסביר לתלמידים מה הסכנה כאשר מתמקדים בגורם אחד (המסירות של הקבוצה הלבנה) גם בדרך. להמשיך את המצגת עד לסיימה.

שלב ו'- סיכום השיעור. לשאול את התלמידים מה היו העקרונות שעברנו עליהם בשיעור. לכתוב על הלוח את חמשת עקרונות הבטיחות בדרכים.

עקרון הבולטות

- אז איך **נבלוט!**
- בגדים בולטים
- פסים זוהרים**

מי הם משתמשי הדרך?

- נהגים
- רוכבי אופנועים ואופניים.
- הולכי רגל – ילדים (9-10), מבוגרים, קשישים.

עקרון הספק

- כל משתמש בדרך חייב להיות ספקן וחשדן.
- אסור לסמוך על אמצעים טכניים של הרכב ו-או על התנהגותו של אדם אחר.
- "ואם יש ספק – אין ספק"**

עקרון השוני

- היכולת להבין את מגבלותיו של המשתמש האחר בדרך ואת חוסר הסימטריות שבין נקודת המבט שלו לנקודת המבט שלנו.
- במילים אחרות – לכול משתמש בדרך נקודת מבט משלו.

מועצה אזורית "לב השרון"

קריית חינוך ניסויית "דרור"

ב"צחור" נוהגים באחריות

עקרון הפער

- בכדי לשרוד צריך לשמור על מקדם בטיחות-
- מרווח סביר, מהירות מתונה, שמירת מרחק, התייחסות לתנועה מסביב.

נכתב על ידי דובי מילר

עקרון ההתייחסות הכוללת

- עקרון זה מחייב בניית "תמונה כוללת" של המציאות.
- **Get the big picture**
- עקרון זה מתאים לכל משתמש בדרך – סריקת הדרך, חיפוש אחר איומים וזיהויים.